

5. Дмитрук І. (2009). Історіографія та джерела до проблеми етнографічного вивчення Гуцульщини у кінці ХІХ – на початку ХХІ століття. *Прикарпатський вісник. (Історія та етнологія). № 3 (7).* С. 176-189.
6. Гоцалюк А. (2015). Еволюція символіки української писанки. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Вип. ХХХІV.* С. 92-99.
7. Кожолянко О. (2014). Буковинські великодні писанки: історія і сучасність. № 2. С. 21-25.
8. Локотош Н. (2010). Котилася писаночка. традиції писанкового розпису на уроках трудового навчання. *Трудове навчання. № 3.* С. 53-55.
9. Лоліна Н. А. Регіональні особливості символів та знаків української народної писанки [Електронний ресурс] : Режим доступу : https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/lolina_0009.pdf
10. Лоліна Н. (2015). Традиційна українська писанка: генеза та особливості геометричного орнаменту. *Вісник КНУКіМ. Серія (Мистецтвознавство) №33*
11. Ознайомлення дошкільнят із народними звичаями та обрядами. *Методичний посібник для педагогічних працівників дошкільних закладів.* Івано-Франківськ. Обл. ін-т ПОПП. 2010. 78 с.
12. Поніманська Т.І. (2006). Дошкільна педагогіка. *Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.* Київ. «Академ-видав». 456 с.
13. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості». Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
14. Савчук І. (2006). Писанка – невичерпне джерело творчого натхнення. *Трудова підготовка в закладах освіти. № 2.* С. 30-33.
15. Ткаченко В.М. (2012). Розвиток українського писанкарства кінця ХІХ – початку ХХІ ст.: регіональні особливості, сучасні трансформації. дис. канд. пед. наук. ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. Київ, 214 с.
16. Шестакова О. (2004). До питання створення колекції писанок Музею українського народного декоративного мистецтва. *Музейна справа та музейна політика в Україні ХХ ст.* Збірник наук. праць. Київ. Златограф, 208 с.
17. Щербаківський В. (1925). Основні елементи орнаменталії українських писанок та їх походження. Прага, 28 с
18. Шкрєбтїєнко Л. (2019). Виховання патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку засобом художньої літератури. Дис. канд пед. наук. Південноукраїнський нац.пед.ун-т ім.Ушинського, 236 с.

УДК 373.2.091.39:004

Вільхова О. Г

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

СПЕЦИФІКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті визначено дефініцію «інформаційно-комунікативні технології», проаналізовано важливі умови оновлення сучасної дошкільної освіти, однією з яких є використання інформаційно-комунікаційних технологій. Схарактеризовано використання комп'ютера у ЗДО як одного з найважливіших

сучасних засобів ІКТ. Акцентовано на можливості оволодіння дитиною комп'ютерними технологіями у дошкільному періоді.

Ключові слова: освітній процес, заклади дошкільної освіти, інформаційно-комунікативні технології, комп'ютерна техніка, інтеграція ІКТ в освітній процес.

Постановка проблеми. Сучасний стан системи дошкільної освіти характеризують значні зміни у перетворенні предметно-розвивального середовища ЗДО, створенні нових, науково обґрунтованих засобів для повноцінного розвитку дошкільників, оновленні форм і методів роботи з ними і, насамперед, в управлінні освітнім процесом ЗДО. Успіх цих змін пов'язаний із оновленням наукової, методичної і матеріальної бази навчання, виховання і розвитку дошкільників. Однією з важливих умов оновлення є використання в дошкільній ланці системи освіти інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Необхідність застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі регламентовано нормативно-правовою базою. Закон України «Про дошкільну освіту», загальні положення Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) вимагають від педагогів забезпечення належного розвитку, виховання та навчання дитини шести-семи років життя, створення умов для самореалізації особистості дитини, формуючи у неї вміння пізнавати навколишній предметний світ, себе, інших людей і практично застосовувати набуті знання. У Базовому компоненті дошкільної освіти у варіативній складовій введено освітню лінію «Комп'ютерна грамотність», що передбачає формування інформативної компетенції дошкільника. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі ЗДО – це одна із найновіших та найактуальніших проблем у педагогіці.

Система сучасної дошкільної освіти потребує постійного впровадження інноваційних технологій в освітній процес. Комп'ютерні технології покликані стати невід'ємною частиною цілісного процесу, значно підвищувати його ефективність. Разом з кадровим і методичним забезпеченням навчання є вирішальним показником оцінювання дієздатності не тільки сучасної школи, а і закладу дошкільної освіти. Учені наголошують на можливості вже в дошкільному періоді розвитку дитини оволодіти комп'ютерними технологіями за умови, якщо комп'ютерні засоби не матимуть для неї шкідливих наслідків. Водночас роль педагога в побудові діалогу «дитина – комп'ютер» є провідною.

Аналіз останніх досліджень. Серед українських дослідників, що висвітлювали питання застосування мультимедійних технологій у процесі навчання дітей дошкільного віку, – С. Іванова, Н. Кириченко, О. Кореганова, Г. Лаврентьєва В. Бикова, Я. Булахова, О. Бондаренко,

В. Заболотного, Г. Козлакова, О. Міщенко, О. Пінчука, О. Шестопада та інші.

Ідеї використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкової школи й дитячого садка і можливості формування комп'ютерної грамотності у дітей, санітарно-гігієнічні й ергономічні вимоги до розвивальних комп'ютерних програм для дітей і проведення занять з використанням комп'ютерної техніки вивчали Л. Босова, Ю. Горвіц, А. Горячев, О. Зворигіна, В. Моторін, С. Новосьолова, І. Пашеліте, С. Пейперт, Ю. Первін, Т. Поніманська Б.Гершунський, Р.Гуревич, М.Жалдак, Ю.Жук, М.Кадемія, В.Клочко, А.Коломієць, Л.Петухова, О.Співаковський, Є.Полат та інші.

Метою статті є виявлення особливостей реалізації сучасних ІКТ у процесі організації освітньої діяльності ЗДО.

Виклад основного матеріалу. Інформація є базовим функціональним поняттям інформаційного підходу до вивчення науки, зміст і обсяг якого змінні та залежать від багатьох факторів (об'єкта, суб'єкта, засобів, методології, організації, мови дослідження). Поняття «інформація» і «знання» не є тотожними: інформація – об'єктивна, знання – суб'єктивне. Інформація – це знання в комунікативній формі, засіб передавання (транспортування) знання. Вона є сировиною, напівфабрикатом, сурогатом знання. З погляду семіотики інформація – це знання у знаковій формі. Її можна використати для вимірювання різних властивостей і відносин реальних об'єктів і систем.

Інформаційний підхід виконує декілька своєрідних функцій: праксеологічну – проявляється в організаційних рішеннях, що стосуються суспільного виробництва і духовного життя людини та суспільства (бібліотеки, музеї, архіви, система освіти); конструктивну, яка пов'язана з першою (праксеологічною) функцією, але реалізується через інформаційну техніку (технічні системи зв'язку, Інтернет, технопарки); пояснювальну, яка служить для опису й пояснення пізнавальних та організаційних процесів у природознавстві, суспільствознавстві й техніці; моделюючу, яка є окремим випадком пояснювальної функції та виявляється у створених суб'єктом пізнання інформаційних моделях [2].

Беручи до уваги вищезазначене, вважаємо за необхідне, насамперед, визначити дефініцію «інформаційні технології». У Великому тлумачному словнику сучасної української мови зазначено: «Інформаційна технологія – це цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів із використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування» [1, с. 403].

Дефініцію «комунікативний» можемо розглядати як акт комунікації (обміну інформації), а «комунікаційний» – як засіб передачі інформації. Досліджуючи праці О. Значенко, М. Кадемії, Н. Морзе, О. Рогульської, О. Хмельницького, І. Череповської та інформацію, розміщену у Вільній енциклопедії, визначимо поняття «інформаційно-комунікаційні технології».

У матеріалах Вільної енциклопедії зазначено: «Інформаційно-комунікаційні технології (від англ. information and communications technology, ICT) – часто використовується як синонім до інформаційних технологій (IT), хоча ІКТ – це більш загальний термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній і бездротових з'єднань), комп'ютерів, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. Іншими словами, ІКТ складається з IT, а також телекомунікацій, медіатрансляцій, усіх видів аудіо і відеообробки, передачі, мережевих функцій управління та моніторингу [3].

«Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це сукупність методів виробничих процесів; програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збору, обробки, збереження, розповсюдження, відображення та використання інформації в інтересах її користувачів» [5, с. 90].

Важливим сучасним засобом ІКТ є комп'ютер, оснащений відповідними програмним забезпеченням і телекомунікаціями разом із розміщеною на них інформацією. На думку О. Значенко, «інформаційно-комунікаційні технології можуть бути визначені як інформаційні технології на базі персональних комп'ютерів, комп'ютерних мереж засобів зв'язку» [4, с. 8-9].

Інформатизація дошкільної освіти – це комплексний, багатоплановий, ресурсномісткий процес, обумовлений вимогою сучасного суспільства, яке розвивається і потребує готовності його членів до праці у десятки разів більш продуктивної і творчої, що забезпечується науковою місткістю всіх інформаційних засобів – від персональних комп'ютерів до глобальних зв'язків Інтернету [3, с.26].

Для ефективного упровадження ІКТ в освітній процес ЗДО, потрібно забезпечити методично грамотне введення інформаційно-комунікаційних технологій у роботу з дошкільниками, щоб комп'ютер був засобом розвитку у дітей творчого мислення та реалістичного сприйняття світу [6, с. 21-22].

Комп'ютерно-ігрове середовище буде розвивальним і безпечним, якщо ним мудро керуватиме педагог. Тому вихователі повинні слідкувати, щоб яскраві комп'ютерні образи, розважальні елементи не

заступали розвивального ефекту роботи. Також повинні враховувати особливості дитячого сприймання та засвоєння інформації [7, с. 57].

Застосування ІКТ в освітньому процесі відкриває широкі перспективи в роботі з дошкільниками. Актуальність цього напряму роботи з дітьми зумовлена пріоритетним завданням освіти, що полягає у забезпеченні подальшого становлення особистості дитини, розвитку її розумових здібностей, насамперед – у навчанні дітей творчо і самостійно мислити [6, с. 21].

З інтеграцією ІКТ в освітній процес з'являються можливості розширення його змістового наповнення. Навчальна інформація при цьому стає доступнішою для сприймання дошкільниками. ІКТ дає змогу підвищити інтерактивність освітньої системи в дошкільних закладах, перейти від пояснювально-ілюстративного способу навчання до діяльнісного, за якого дитина стає активним суб'єктом, а не пасивним об'єктом педагогічної дії [8, с. 14].

Однак слід пам'ятати, що замінити живе спілкування педагога з дитиною інформаційно-комунікаційні технології не можуть і не повинні, навіть зважаючи на їхній величезний позитивний потенціал. Лише чітке всебічне планування, систематична робота з упровадження та розвитку ІКТ, навчання персоналу і постійний контроль за втіленням таких інновацій в освітній процес дає змогу закладу дошкільної освіти розвиватися «в ногу» з часом.

Висновки і перспективи подальших досліджень. ІКТ є ефективним засобом підвищення інформативної компетентності дошкільника, яка декларується у варіативній частині Базового компоненту дошкільної освіти. У результаті впровадження в роботу закладів дошкільної освіти ІКТ-технологій відбувається підвищення рівня професійної майстерності педагогів; створення єдиного інформаційного середовища; підвищення ефективності процесу навчання; активізація пізнавальної діяльності дітей; виявлення рівня психолого-педагогічної компетенції батьків; створення активної, працездатної системи підтримки сімейного виховання; забезпечення активної участі батьків в освітньо-виховному процесі ЗДО.

Список використаних джерел

1. Алексєєнко К. Створюємо документи за допомогою КОЗА Онлайн: Дошкільний заклад. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2015. № 10. С. 31–39.
2. Бойко В. Веб-квест в освітньому просторі закладу дошкільної освіти. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 9. С. 37–44
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови : уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.
4. Каратаєва М. Інтернет-технології у методичній роботі. *Дошкільне виховання*. 2010. №8. С. 8–9.
5. Лавренєва Г. П. Комп'ютер навчає, розвиває, розважає. *Дошкільне*

виховання. 2009. №10. С. 8–9.

6. Панченко А. Модернізація освітнього процесу у ЗДО в умовах інформатизації освіти. *Вихователь – методист дошкільного закладу*. 2012. №1. С. 11-15.

7. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку дошкільної освіти на період до 2021 року / Розпорядження КМУ № 1721 р від 27.08.20 р.

8. Червинська О. Інформаційні технології — в освітній процес. *Дошкільне виховання*. 2011. №1. С. 12–13

УДК 373.2.015.31:791

Георгієва А. І.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Науковий керівник – к. п. н., доц. **Манжелій Н. М.**

ВПЛИВ МУЛЬТФІЛЬМІВ НА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. Стаття присвячена впливу мультфільмів на виховання дітей дошкільного віку. Автором розкрита їх роль у розвитку особистісної сфери дошкільника. Наголошено на необхідності контролю батьків у процесі перегляду дітьми мультфільмів, що убезпечить їх від негативного впливу небажаної інформації.

Ключові слова: мультфільм, мультиплікація, мультсеріал, діти дошкільного віку.

Постановка проблеми. В умовах технологічного та інформаційного розвитку сучасні засоби масової інформації мають великий вплив на свідомість кожної людини. Безперечний вплив на розвиток і виховання дітей дошкільного віку мають мультиплікаційні фільми. Мультфільми – неодмінна частина життя майже кожного дошкільника, один із основних носіїв і трансляторів уявлень про світ, відносини між людьми і нормами їх поведінки. Вони приваблюють дітей ще з раннього віку через свою яскравість, доступність, образність, ненав'язливість, близькі їх досвіду.

Персонажі мультфільмів демонструють дитині різні способи взаємодії з навколишнім середовищем, формують первинні уявлення про добро і зло, вчинки позитивних та негативних героїв. Наслідуючи поведінку головних героїв мультфільмів, дошкільники вчаться дружити, допомагати, співпереживати, навчаються правилам етикету. Перегляд мультфільмів надихає дитину вчитися чомусь новому, розширює кругозір і словниковий запас, вчить мріяти і фантазувати, сприяє вихованню моральних якостей [1, с. 18].